

FAPTELE APOSTOLILOR

5

Înaintarea Bisericii cu Evanghelia,
prin puterea Duhului,
fără nicio piedică, până la marginile pământului

Grupuri de ucenicie
Biserica Baptistă "Harul"
Titan-București
martie, 2012

Misiunea începe și se încheie în biserica locală

Versetul de memorat

Oamenilor, de ce faceți lucrul acesta? Și noi suntem oameni de aceeași fire cu voi; noi vă aducem o veste bună, ca să vă întoarceți de la aceste lucruri deșarte la Dumnezeu cel viu, care a făcut cerul, pământul și marea, și tot ce este în ele.”
Fapte 14:15

În a patra secțiune a cărții *Faptele Apostolilor* (12:25-16:5) Luca inspirat de Duhul Sfânt descrie prima expansiune geografică în lumea neamurilor. Evreii resping în mod repetat evanghelia și se poticnesc de acceptarea neevreilor în Biserica lui Hristos. Conciliul de la Ierusalim (Fapte 15) îi acceptă pe frații neevrei în Biserică fără povara legii mozaice și a normelor religioase evreiești. Acest conflict și acest ultim element determină expansiunea masivă a Bisericii lui Hristos în lumea neevreilor.

În lecția anterioară am prezentat câteva principii fundamentale în ce privește misiunea, principii pe care le-am dedus din modul în care biserica din Antiohia a înțeles misiunea și din începutul primei călătorii misionare a lui Pavel (trimiterea misionarilor, echipa de misiune, începutul unei misiuni, strategia și mesajul lui Pavel, gestionarea conflictelor și schimbarea publicului-țintă).

În lecția din săptămâna aceasta vom studia ultima parte a primei călătorii misionare a lui Pavel. Uită-te pe hartă și în Fapte 13, 14 și reconstituie itinerarul lui Pavel din prima sa călătorie.

Antiohia Pisidiei era, potrivit lui Strabo, situată în Frigia, în apropiere de Pisidia. Romanii au inclus-o în provincia Galatia. În Frigia femeile se bucurau de un prestigiu considerabil și uneori ocupau funcții publice. Dușmanii lui Pavel s-au folosit de câteva asemenea femei pentru expulzarea lui din Antiohia (Fapte 13:50).

Antiohia Siriei era cea mai faimoasă dintre toate cele șaisprezece Antiohii. Construită în anul 300 î.H. la poalele muntelui Silpius, domina râul navigabil Orontes și se mândrea cu un port înfloritor. Aflată la 500 km nord de Ierusalim, după cucerirea de către Pompei a devenit capitala provinciei romane Siria. Niciun oraș în afară de Ierusalim nu are o așa strânsă legătură cu începuturile creștinismului ca Antiohia Siriei. Aici ucenicilor li s-a dat pentru prima dată numele de „creștini”.

Alte Antiohii

Antiohia Pisidiei și cea a Siriei sunt doar două din cele șaisprezece Antiohii întemeiate de Seleucus I Nicator (312-280 î.H.) în cinstea tatălui său Antiochus.

Antiohia (13:1-3) - Seleucia (13:4) - Cipru (13:4)

---

până înapoi în Antiohia (14:26-28).

Prima călătorie misionară a lui Pavel

Citește Fapte 14:1-7.

În ce localitate se aflau Pavel și Barnaba? (v. 1) Identific-o pe hartă.

Așadar după ce pleaseră din Antiohia (Siriei) cu corabia de la Seleucia, după ce au străbătut insula Cipru de la Salamina până la Pafos, după ce au revenit pe continentul asiatic trecând prin Perga(m) și Antiohia Pisidiei, unde și-au schimbat strategia și publicul-țintă, Pavel și Barnaba au ajuns în Iconia.

Unde au predicat în Iconia? (v. 1)

De ce crezi că tot la sinagogă au mers?

Cui au predicat?

Care a fost rezultatul predicării în sinagogă? (v. 2)

De ce crezi că au mai rămas în Iconia? (v. 3)

Ce au făcut dușmanii evangheliei? (v. 4-5)

Cum au reacționat Pavel și Barnaba? (v. 6-7)

Citește Fapte 14:8-18.

Unde au ajuns apostolii mai departe? (v. 8)

Cum și-au început lucrarea în Listra? (v. 8-10)

De ce crezi că nu au mai mers în sinagoga iudeilor?

Care a fost reacția neamurilor la vederea acelei minuni? (v. 11-13)

Fapte 14:1 În Iconia, Pavel și Barnaba au intrat în sinagoga Iudeilor, și au vorbit în așa fel că o mare mulțime de Iudei și de Greci au crezut. 2. Dar Iudeii care n-au crezut, au întărit și au răzvrătit sufletele Neamurilor împotriva fraților. 3. Totuși au rămas destul de multă vreme în Iconia și vorbeau cu îndrăzneală în Domnul, care adeverea Cuvântul privitor la harul Său, și îngăduia să se facă semne și minuni prin mâinile lor. 4. Mulțimea din cetate s-a dezbinat: unii erau cu Iudeii, alții cu apostolii. 5. Neamurile și Iudeii, în învoire cu mării lor, s-au pus în mișcare, ca să-i batjocorească și să-iucidă cu pietre. 6. Pavel și Barnaba au înțeles lucrul acesta, și au fugit în cetățile Licaoniei: Listra și Derbe, și în ținutul de primprejur. 7. Și au propovăduit Evanghelia acolo.

Iconia a fost o cetate din Asia Mică, frigiană inițial, apoi devine colonie romană și este încorporată în regatul Galatiei. Iconia a fost scena multor violențe împotriva lui Pavel (Fapte 13:51; 14:1), dar și locul unde Timotei era vorbit de bine (Fapte 16:2).

Fapte 14:8 În Listra era un om neputincios de picioare, olog din naștere, care nu umblase niciodată. 9. El ședea jos și asculta pe Pavel când vorbea. Pavel s-a uitat țintă la el, și fiindcă a văzut că are credință ca să fie tămăduit, 10. a zis cu glas tare: „Scoală-te drept în picioare.” Și el s-a sculat dintr-o săritură, și a început să umble. 11. La vederea celor făcute de Pavel, noroadele și-au ridicat glasul, și au zis în limba licaoneană: „Zeii s-au pogorât la noi în chip omeneșc.” 12. Pe Barnaba îl numeau Jupiter, iar pe Pavel Mercur, pentru că mânuia cuvântul. 13. Preotul lui Jupiter, al cărui templu era la intrarea cetății, a adus tauri și cununi înaintea porților, și voia să le aducă jertfă, împreună cu noroadele. 14. Apostolii Barnaba și Pavel, când au auzit lucrul acesta, și-au rupt hainele, au sărit în mijlocul norodului, și au strigat: 15. „Oamenilor, de ce faceți lucrul acesta? Și noi suntem oameni de aceeași fire cu voi; noi vă aducem o veste bună, ca să vă întoarceți de la aceste lucruri deșarte la Dumnezeu cel viu, care a făcut cerul, pământul și marea, și tot ce este în ele. 16. El, în veacurile trecute,

---

De ce crezi că au reacționat așa?

Cum au reacționat apostolii la tentativa păgânilor de a-i zeifica? (v. 14-18)

De ce crezi că apostolii nu i-au lăsat să le aducă jertfe ca unor zei?

Ce înveți din asta?

Astăzi sunt oameni care se închină altor oameni? De ce? Dă exemple.

Ce alte exemple biblice mai cunoști de oameni cărora li s-a adus închinare? Dă exemple de persoane care au acceptat și persoane care n-au acceptat acest fapt.

Ce s-ar fi întâmplat dacă Pavel și Barnaba ar fi acceptat să fie numiți Jupiter și Mercur?

Ce fac ei în schimb, pe cine îl prezintă ca Dumnezeu și cum? (v. 15-17)

Compară predica aceasta cu cea rostită în sinagoga din Antiohia Pisidiei (13:13-41). Ce diferențe observi? Ce înveți din asta?

Citește Fapte 14:19-23.

Ce fac aceiași oameni care inițial au vrut să li se închine lui Pavel și Barnaba? (v. 19)

De ce au făcut asta?

Unde au plecat apostolii mai departe? (v. 20)

Ce au făcut în Listra? (v. 21a)

Ce crezi că înseamnă că au făcut ucenici?

Misiunea în viziunea lui Pavel înseamnă predicarea Evangheliei, ucenicizarea celor care au crezut și creșterea lor în credință.

a lăsat pe toate Neamurile să umble pe căile lor; 17. măcar că, drept vorbind, nu s-a lăsat fără mărturie, întrucât v-a făcut bine, v-a trimis ploi din cer, și timpuri roditoare, v-a dat hrană din belșug, și v-a umplut inimile de bucurie.” 18. Abia au putut să împiedice, cu vorbele acestea, pe noroade, să le aducă jertfă.

Listra a fost un oraș neînsemnat din podișul licaonean. Se pare că Timotei provenea din Derbe.

Derbe însemna în limba licaoniană „ienupăr”. A fost locul cel mai răsăritean vizitat de Pavel și Barnaba în prima călătorie misionară. Gaius, tovarășul de călătorie al lui Pavel era din Derbe (Fapte 20:4). Derbe se afla cam la 100 km distanță de Listra.

Fapte 14:19 *Atunci au venit pe neașteptate din Antiohia și Iconia niște Iudei, care au atârnat pe noroade. Aceștia, după ce au improșcat pe Pavel cu pietre, l-au târât afară din cetate, crezând că a murit. 20. Când l-au înconjurat însă ucenicii, Pavel s-a sculat și a intrat în cetate. A doua zi, a plecat cu Barnaba la*

Cum dovedește Pavel că e interesat de creșterea spirituală a celor nou convertiți? (v. 21b-23)

Cum organizează Pavel bisericile nou înființate? (v. 23)

De ce crezi că a rânduit prezbiteri în fiecare biserică?

De unde crezi că i-a luat pe acești prezbiteri?

Ce înveți despre structura de organizare sau de autoritate a bisericii?

Citește Fapte 14:24-28.

Ce au făcut apostolii după ce și-au încheiat misiunea aceasta? (v. 24-26)

De ce crezi că s-au întors la Antiohia de unde plecaseră?

Ce au făcut în Antiohia imediat ce au ajuns? (v. 27)

Derbe. 21. După ce au propovăduit Evanghelia în cetatea aceasta, și au făcut mulți ucenici, s-au întors la Listra, la Iconia și la Antiohia, 22. întărind sufletele ucenicilor. El îi îndemna să stăruie în credință și spunea că în Împărăția lui Dumnezeu trebuie să intrăm prin multe necazuri. 23. Au rânduit prezbiteri în fiecare Biserică, și după ce s-au rugat și au postit, i-au încredințat în mâna Domnului, în care crezuseră.

Fapte 14: 24 *Au trecut apoi prin Pisidia, au venit în Pamfilia, 25. au vestit Cuvântul în Perga, și s-au pogorât la Atalia. 26. De acolo au mers cu corabia la Antiohia, de unde fuseseră încredințați în grija harului lui Dumnezeu, pentru lucrarea, pe care o săvârșiseră. 27. După venirea lor, au adunat Biserica, și au istorisit tot ce făcuse Dumnezeu prin ei, și cum deschisese Neamurilor ușa credinței. 28. Și au rămas destul de multă vreme acolo cu ucenicii.*

De ce crezi că au istorisit bisericii care i-a trimis în misiune tot ce făcuse Dumnezeu?

Ce înveți despre misiune și relația dintre misionari și biserica-mamă din acest verset?

Faptele tale

Cât au rămas în Antiohia? (v. 28)

De ce crezi că au rămas multă vreme acolo și nu au plecat mai departe?

Faptele tale

Care crezi că este câmpul tău de misiune?

Cum te ajută biserica locală să mergi în misiune?

Cum îi ajuți pe aceia trimiși de biserica locală în misiune atunci când se întorc? Care crezi că sunt nevoile lor?

Care sunt câmpurile de misiune ale Bisericii "Harul"?
Tu în care ești implicat? De ce?

Roagă-te ca Dumnezeu să-ți arate care e locul tău în misiune.

Lecția 20

Biserica din Ierusalim dă la o parte pedicile iudaizatorilor din calea neamurilor

Versetul de memorat

*Acum dar, de ce ispitiți pe Dumnezeu și
puneți pe grumazul ucenicilor un jug, pe
care nici părinții noștri, nici noi nu l-am
putut purta? Ci credem că noi, ca și ei,
suntem mântuiți prin harul Domnului
Isus.”*

Controversele doctrinare, care puteau bloca înaintarea Bisericii cu Evanghelia, au contribuit de fapt la clarificarea doctrinelor și la înaintarea Bisericii fără pedicile iudaismului și ale iudaizatorilor. Pe lângă tulburare, partea negativă a controverselor, există și o parte pozitivă, clarificarea. Dacă biserica din Antiohia nu se confrunta cu iudaizatorii, care spuneau că ucenicii neevrei trebuie să fie circumciși și să țină Legea lui Moise, și dacă nu ar fi rezolvat această problemă, probabil că multe alte biserici ar fi trecut prin aceleași traume.

Citește Fapte 15:1-5.

Ce îi învățau învățătorii din Iudeea pe creștinii din Antiohia? (v. 1)

De ce crezi că mântuirea nu putea fi condiționată de circumcizie?

Care este unica modalitate de a căpăta mântuirea? Argumentează cu texte biblice.

Fapte 15:1 *Câțiva oameni, veniți din Iudea, învățau pe frați și ziceau: Dacă nu sunteți tăiați împrejur după obiceiul lui Moise, nu puteți fi mântuiți.” 2. Pavel și Barnaba au avut cu ei un viu schimb de vorbe și păreri deosebite; și frații au hotărât ca Pavel și Barnaba, și câțiva dintre ei, să se suie la Ierusalim*

la apostoli și prezbiteri, ca să-i întrebe asupra acestei neînțelegeri. 3. După ce au fost petrecuți de Biserică până afară din cetate, și-au urmat drumul prin Fenicia și Samaria, istorisind întoarcerea Neamurilor la Dumnezeu; și au făcut o mare bucurie tuturor fraților. 4. Când au ajuns la Ierusalim, au fost primiți de Biserică, de apostoli și de prezbiteri, și au istorisit tot ce făcuse Dumnezeu prin ei. 5. Atunci unii din partida Fariseilor, care crezuseră, s-au ridicat, și au zis că Neamurile trebuie să fie tăiate împrejur, și să li se ceară să păzească Legea lui Moise.

Oricine adaugă sau scade ceva la evanghelie pentru a fi mântuit nesocotește suficiența jertfei lui Hristos pentru mântuire.

Ce adaugă astăzi diverse religii la jertfa lui Hristos pentru a fi mântuiți?

Cine se confruntă cu acești învățători falși? (v. 2a)

Ce decizie înțeleaptă au luat frații din Antiohia pentru a rezolva neînțelegerea aceasta? (v. 2b)

De ce crezi că au apelat la apostolii și prezbiterii de la Ierusalim?

Care este astăzi autoritatea ultimă în problemele doctrinare?

De ce crezi că i-au ales pe Pavel și pe Barnaba ca să meargă la Ierusalim?

Ce au făcut Pavel și Barnaba în drumul lor spre Ierusalim? (v. 3)

Ce au povestit Pavel și Barnaba apostolilor și prezbiterilor de la Ierusalim? (v. 4)

Care a fost reacția fariseilor creștini de la Ierusalim?
(v. 5)

Citește Fapte 15:6-12.

Ce au făcut apostolii ca să rezolve controversa iscată?
(v. 6)

Când a reușit Petru să ia cuvântul? (v. 7a)

Care este părerea lui Petru despre mântuire? (v. 11)

Cum își argumentează această poziție? (v. 7b-10)

Cine a urmat la cuvânt după aceea și ce au istorisit? (v. 12)

Citește Fapte 15:13-21.

Cine a vorbit după Pavel și Barnaba? (v. 13)

Care este părerea lui Iacov? (v. 19-21)

Fapte 15:6 *Apostolii și prezbiterii s-au adunat laolaltă, ca să vadă ce este de făcut. 7. După ce s-a făcut multă vorbă, s-a sculat Petru și le-a zis: „Fraților, știți că Dumnezeu, de o bună bucată de vreme, a făcut o alegere între voi, ca, prin gura mea, Neamurile să a u d ă c u v â n t u l Evangheliei, și să creadă. 8. Și Dumnezeu, care cunoaște inimile, a mărturisit pentru ei, și le-a dat Duhul Sfânt ca și nouă. 9. N-a făcut nici o deosebire între noi și ei, întrucât le-a curățit inimile prin credință. 10. Acum dar, de ce ispitiți pe Dumnezeu, și puneți pe grumazul ucenicilor un jug, pe care nici părinții noștri, nici noi nu l-am putut purta? 11. Ci credem că noi, ca și ei, suntem mântuiți prin harul Domnului Isus.” 12. Toată adunarea a tăcut, și a ascultat pe Barnaba și pe Pavel, care au istorisit toate semnele și minunile, pe care le făcuse Dumnezeu prin ei în mijlocul Neamurilor.*

Fapte 15:13 *Când au încetat ei de vorbit, Iacov a luat cuvântul, și a zis: „Fraților, ascultați-mă! 14. Simon a spus cum mai întâi Dumnezeu Și-a*

Care sunt argumentele lui Iacov?

v. 14 _____

v. 15-18 _____

Citește Fapte 15:22-34.

Cine a luat deciziile finale? (v. 22)

Ce înțelegi despre structura Bisericii prin această enumerație: „apostolii, prezbiterii și întreaga biserică”?

Pe cine au trimis împreună cu Pavel și Barnaba la Antiohia?

Unde l-ai mai întâlnit pe Barsaba? Corelează cu Fapte 1:23.

Ce se spune despre Barsaba și Sila?

Care este mesajul esențial din scrisoarea pe care au trimis-o apostolii din Ierusalim la Antiohia? (v. 23-29)

Ce înveți despre stilul epistolar și despre cum se scriau scrisorile de recomandare sau de explicare în sec. I d.H.? Identifică expeditorii, destinatarii, contextul sau justificarea scrierii, curierul, mesajul propriu-zis, salutul de încheiere. Același tipar se va regăsi în epistolele lui Pavel.

aruncat privirile peste Neamuri, ca să aleagă din mijlocul lor un popor, care să-I poarte Numele. 15. Și cu faptul acesta se potrivesc cuvintele prorocilor; după cum este scris: 16. „După aceea, Mă voi întoarce, și voi ridica din nou cortul lui David din prăbușirea lui, îi voi zidi dărâmurile, și-l voi înălța din nou: 17. pentru ca rămășița de oameni să caute pe Domnul, ca și toate Neamurile peste care este chemat Numele Meu, 18. zice Domnul, care face aceste lucruri, și căruia Îi sunt cunoscute din veșnicie.” 19. De aceea, eu sunt de părere să nu se pună greutatea acelorora dintre Neamuri care se întorc la Dumnezeu; 20. ci să li se scrie doar să se ferească de pângăririle idolilor, de curvie, de dobitoace sugrumate și de sânge. 21. Căci încă din vechime, Moise are în fiecare cetate oameni, care-l propovăduiesc, fiindcă este citit în sinagogi în toate zilele de Sabat.”

Fapte 15:22 *Atunci apostolii și prezbiterii și întreaga Biserică au găsit cu cale să aleagă vreo câțiva dintre ei, și să-i trimită la Antiohia, împreună cu Pavel și Barnaba. Și au ales pe Iuda, zis și Barsaba, și pe*

Sila, oameni cu vază între frați. 23. Și au scris astfel prin ei: „Apostolii, prezbiterii și frații: către frații dintre Neamuri, care sunt în Antiohia, în Siria și în Cilicia, plecăciune! 24. Fiindcă am auzit că unii, plecați dintre noi, fără vreo însărcinare din partea noastră, v-au tulburat prin vorbirile lor, și v-au zdruncinat sufletele, zicând să vă tăiați împrejur și să păziți Legea; 25. noi, după ce ne-am adunat cu toții laolaltă, cu un gând, am găsit cu cale să alegem niște oameni, și să-i trimitem la voi, împreună cu preaiubiții noștri Barnaba și Pavel, 26. oamenii aceștia, care și-au pus în joc viața pentru Numele Domnului nostru Isus Hristos. 27. Am trimis dar pe Iuda și pe Sila, care vă vor spune prin viu grai aceleași lucruri. 28. Căci s-a părut nimerit Duhului Sfânt și nouă, să nu mai punem peste voi nici o altă greutate decât ceea ce trebuie, 29. adică: să vă feriți de lucrurile jertfite idolilor, de sânge, de dobitoace sugrumate, și de curvie, lucruri de care, dacă vă veți păzi, va fi bine de voi. Fiți sănătoși.” 30. Ei deci, și-au luat rămas bun de la Biserica, și s-au dus la Antiohia, unde au dat epistola mulțimii adunate.

Mesajul Conciliului de la Ierusalim le cerea creștinilor neevrei să se ferească de **idolatrie** sau pângărirea idolilor (carnea jertfită idolilor compară cu v. 29), de curvie (**imoralitate**) și de animale sugrumate (adică de **sânge**).

Cum a fost primită scrisoarea și delegația la Antiohia? (v. 30-31)

Ce legătură este între slujba de proroc și îndemnarea prin cuvinte? (v. 32)

De ce crezi că Sila n-a vrut să se mai întoarcă la Ierusalim, ci a rămas la Antiohia? (v. 33-34) Corelează cu episodul în care Barnaba a făcut la fel.

Ce crezi că a găsit în biserica din Antiohia și nu era poate în biserica din Ierusalim?

Care era preocuparea principală a lui Pavel și Barnaba? (v. 35)

De ce crezi că făceau asta?

Ce legătură crezi că este între chemarea unui om și activitățile lui zilnice?

Ce chemare crezi că aveau Pavel și Barnaba? Argumentează.

Citește Fapte 15:36-41.

De ce crezi că Pavel îi propune lui Barnaba să viziteze bisericile plantate în prima călătorie? (v. 36)

Ce spune asta despre chemarea lui Pavel?

Cum îți explici neînțelegerea dintre Pavel și Barnaba, doi slujitori devotați? (v. 37-39)

Crezi că această neînțelegere era în planul lui Dumnezeu? Argumentează.

Ce a rezultat din neînțelegerea celor doi slujitori? (v. 39b, 40)

Ce mai afli despre Barnaba și călătoria lui cu Ioan Marcu în Cipru? De ce?

---

31. După ce au citit-o, frații s-au bucurat de îmbărbătarea, pe care le-o aducea. 32. Iuda și Sila, care și ei erau proroci, au îndemnat pe frați, și i-au întărit cu multe cuvinte. 33. După câțeva vreme, frații i-au lăsat să se întoarcă în pace la aceia de care fuseseră trimiși. 34. Totuși Sila a găsit cu cale să rămână acolo. 35. Pavel și Barnaba au rămas în Antiohia, și învățau pe norod și propovăduiau, cu mulți alții, Cuvântul Domnului.

Fapte 15:36 După câteva zile, Pavel a zis lui Barnaba: „Să ne întoarcem, și să mergem pe la frații din toate cetățile, în care am vestit Cuvântul Domnului, ca să vedem ce mai fac.” 37. Barnaba voia să ia cu el și pe Ioan, numit Marcu; 38. dar Pavel socotea că nu este bine să ia cu ei pe acela, care îi părăsise din Pamfilia, și nu-i însoțise în lucrarea lor. 39. Neînțelegerea aceasta a fost destul de mare, ca să-i facă să se despartă unul de altul. Barnaba a luat cu el pe Marcu, și a plecat cu corabia la Cipru. 40. Pavel și-a ales pe Sila, și a plecat, după ce a fost încredințat de frați în grija harului Domnului. 41. El a străbătut Siria și Cilicia, întărind Bisericile.

Ce afli despre călătoria lui Pavel și Sila? (v. 41)

De ce crezi că au trecut prin Cilicia?

Citește Fapte 16:1-5.

Unde au plecat din Cilicia? (v. 1) Corelează cu prima călătorie misionară.

Derbe și Listra fuseseră ultimele cetăți vizitate în prima călătorie. Până aici Pavel și Sila au vizitat bisericile, le-au cercetat, le-au încurajat.

Cine îi atrage atenția lui Pavel în Listra? (v. 1-3)

Ce afli despre Timotei din aceste versete?

Când crezi că s-a convertit Timotei?

Dacă Pavel ar veni în biserica noastră crezi că te-ar remarca? Crezi că ar vrea să te ia cu el? De ce?

Ce crezi că a văzut în Timotei de a vrut să-l ia cu el?

Cum îți explici că l-a circumcis deși hotărârea Conciliului de la Ierusalim fusese să nu se impună circumcizia noilor credincioși dintre neamuri? (v. 3-4)

Barnaba era văr cu **Ioan Marcu** (Coloseni 4:10) și originar din **Cipru** (Fapte 4:36). E de înțeles de ce au plecat împreună spre Cipru după neînțelegerea dintre Pavel și Barnaba.

Fapte 16:1 *În urmă, Pavel s-a dus la Derbe și la Listra. Și iată că acolo era un ucenic, numit Timotei, fiul unei iudeice credincioase și al unui tată Grec. 2. Frații din Listra și Iconia îl vorbeau de bine. 3. Pavel a vrut să-l ia cu el; și, după ce l-a luat, l-a tăiat împrejur, din pricina Iudeilor, care erau în acele locuri; căci toți știau că tatăl lui era Grec. 4. Pe când trecea prin cetăți, învăța pe frați să păzească hotărârile apostolilor și prezbiterilor din Ierusalim. 5. Bisericile se întăreau în credință, și sporeau la număr din zi în zi.*

Lecția 21

Biserica, sub călăuzirea Duhului, ajunge cu Evanghelia în Europa

Versetul de memorat

„Domnilor, ce trebuie să fac ca să fiu
mântuit?” Pavel și Sila i-au răspuns:
„Crede în Domnul Isus și vei fi mântuit tu
și casa ta.” Fapte 16:30-31

Biserica înaintase cu Evanghelia prin puterea Duhului depășind toate piedicile în toată Iudeea, Samaria, Galileea, Siria, Asia. Duhul Sfânt îndreaptă Biserica, prin echipa misionară a lui Pavel, spre Europa.

Citește Fapte 16:6-10.

Cine i-a împiedicat pe apostoli să vestească Cuvântul în Asia? (v. 6)

Cine i-a împiedicat să intre în Bitinia? (v. 7)

Cum îți explici că Duhul Sfânt îi oprește să vestească Cuvântul în Asia și îi împiedică să intre în Bitinia?

Nici piedicile din afară, nici cele din interior, nici prejudecățile, nici granițele geografice sau etnice nu au reușit să împiedice Biserica cu înaintarea Evangheliei; dar Duhul Sfânt poate și chiar o face când e cazul. Călăuzirea Duhului Sfânt înseamnă uneori uși închise, alteori uși deschise.

Ce uși deschise le pune înaintea Duhului Sfânt? (v. 8-9)

Fapte 16:6 Fiindcă au fost opriți de Duhul Sfânt să vestească Cuvântul în Asia, au trecut prin ținutul Frigiei și Galatiei. 7. Ajunși lângă Misia, se pregăteau să intre în Bitinia; dar Duhul lui Isus nu le-a dat voie. 8. Au trecut atunci prin Misia, și s-au pogorât la Troa. 9. Noaptea, Pavel a avut o vedenie: un om din Macedonia sta în picioare

și i-a făcut următoarea rugămintea: „Treci în Macedonia, și ajută-ne!”
10. După vedenia aceasta a lui Pavel, am căutat îndată să ne ducem în Macedonia, căci înțelegeam că Domnul ne cheamă să le vestim Evanghelia.

Ce au înțeles apostolii din vedenia aceasta? (v. 10)

Ce crezi că s-ar fi întâmplat dacă Pavel și echipa lui nu ar fi ascultat și și-ar fi continuat predicarea în Asia?

Duhul Sfânt este suveran în lucrarea de misiune. El a hotărât că este momentul ca Pavel să predice Evanghelia și pe continentul european. De aceea i-a închis ușa în Asia, pentru o vreme.

Unde crezi că ne călăuzește Duhul Sfânt pe noi ca biserică să mergem în misiune?

A doua călătorie misionară a lui Pavel

Citește Fapte 16:16-34.

Observă, corelează, interpretează și aplică adevărurile din acest text, care prezintă împotrivirea față de Evanghelie pe tărâm european.

fost de partea lui Antoniu și au fost nevoiți să renunțe la pământurile lor în favoarea veteranilor lui Octavian. Locuitorii se bucurau de „dreptul italic”, adică aveau aceleași drepturi ca și cum ar fi locuit pe pământul Italiei. Mândria civică a filipenilor este o trăsătură caracteristică narațiunii din Fapte și se regăsește și în epistola adresată lor. Pavel folosește expresii latine („lictori”), vorbește de două ori despre cetățenia romană, iar virtuțile enumerate în Filipeni 4:8 sunt cele pe care romanii le apreciau cel mai mult.

Fapte 16:16 *Pe când ne duceam la locul de rugăciune, ne-a ieșit înaintea o roabă, care avea un duh de ghicire. Prin ghicire, ea aducea mult câștig stăpânilor ei. 17. Roaba aceasta s-a luat după Pavel și după noi, și striga: „Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului Celui Preaînalt și ei vă vestesc calea mântuirii.” 18. Așa a făcut ea timp de mai multe zile. Pavel, necăjit, s-a întors, și a zis duhului: „În Numele lui Isus Hristos îți poruncesc să ieși din ea.” Și a ieșit chiar în ceasul acela. 19. Când au văzut stăpânii roabei că s-a dus nădejdea câștigului lor, au pus mâna pe Pavel și pe Sila și*

i-au târât în piață înaintea fruntașilor. 20. I-au dat pe mâna dregătorilor, și au zis: „Oamenii aceștia ne tulbură cetatea; sunt niște Iudei, 21. care vestesc niște obiceiuri, pe care noi, Romanii nu trebuie nici să le primim, nici să le urmăm.” 22. Norodul s-a ridicat și el împotriva lor, și dregătorii au pus să le smulgă hainele de pe ei, și au poruncit să-i bată cu năie. 23. După ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniță, și au dat în grijă temnicerului să-i păzească bine. 24. Temnicerul, ca unul care primise o astfel de poruncă, i-a aruncat în temnița dinăuntru, și le-a băgat picioarele în butuci. 25. Pe la miezul nopții, Pavel și Sila se rugau, și cântau cântări de laudă lui Dumnezeu; iar cei închiși îi ascultau. 26. Deodată, s-a făcut un mare cutremur de pământ, așa că s-au clătinat temeliiile temniței. Îndată, s-au deschis toate ușile, și s-au dezlegat legăturile fiecăruia. 27. Temnicerul s-a deșteptat; și, când a văzut ușile temniței deschise, a scos sabia, și era să se omoare, căci credea că cei închiși au fugit. 28. Dar Pavel a strigat cu glas tare: „Să nu-ți faci nici un rău, căci toți suntem aici.” 29. Atunci temnicerul a cerut o lumină, a sărit înăuntru, și, tremurând de frică, s-a

Faptele tale

Ai experimentat și tu călăuzirea Duhului Sfânt prin uși închise-uși deschise? Dacă da, povestește grupului.

Ți s-a întâmplat să “forțezi” ușile închise în loc să le folosești pe cele deschise? De ce? Povestește.

Dacă ar fi să îți evaluezi ascultarea de Dumnezeu în situațiile de viață când ți-a închis ușile, la ce nivel te afli? Cum poți să crești în ascultare?

Dacă evanghelizarea unor persoane depinde de ascultarea ta, când vor auzi acei oameni Evanghelia de la tine?

Lidia și-a deschis nu doar inima, ci și casa pentru întâlnirea cu ucenicii domnului. Ești dispus și tu s-o faci? Când te-ai întâlnit ultima dată cu un grup de ucenici la tine acasă?

Cum gestionezi și contracarezi împotrivirea demonică față de mărturisirea Evangheliei? Dar împotrivirea autorităților?

Ce lucru practic ai învățat de la Pavel și Sila?

---

ne-au bătut cu nuiiele în fața tuturor; fără să fim judecați, pe noi, care suntem romani, ne-au aruncat în temniță, și acum ne scot afară pe ascuns! Nu merge așa! Să vină ei singuri să ne scoată afară!” 38. Cei ce purtau nuiielele, au spus a c e s t e c u v i n t e dregătorilor: Aceștia s-au temut, când au auzit că s u n t r o m a n i . 39. Dregătorii au venit să-i potolească, i-au scos afară din temniță, și i-au rugat să părăsească cetatea. 40. Ei au ieșit din temniță, și au intrat în casa Lidiei; și, după ce au văzut și mângâiat pe frați, au plecat.

Evanghelia creștină se confruntă cu filosofia greacă

Versetul de memorat

Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință, și poruncește acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască... Fapte 17:30

Din Macedonia echipa misionară a lui Pavel a trecut în Grecia. De la nord la sud, Pavel străbate cele mai importante cetăți grecești: Tesalonic, Atena, Corint.

Citește Fapte 17:1-9.

Ce obicei aveau Pavel când ajungea pentru prima dată într-o cetate? (v. 1-2)

De ce crezi că începea cu sinagoga evreiască?

Care a fost mesajul lui Pavel timp de trei săptămâni? (v. 2b-3)

Cine au fost cei care au crezut mesajul lui Pavel și al lui Sila? (v. 4)

Ce au făcut iudeii care nu au crezut? (v. 5-9)

Tesalonic, actualul Salonic, a devenit foarte curând după ce a fost întemeiat metropola principală a Macedoniei. Cetatea se afla într-o poziție strategică, la întretărirea rutei principale din Italia spre E cu drumul principal de la Marea Egee spre Dunăre.

Fapte 17:1 *Pavel și Sila au trecut prin Amfipoli și Apolonia, și au venit în Tesalonic, unde era o sinagogă a Iudeilor. 2. Pavel, după obiceiul său, a intrat în sinagogă. Trei zile de Sabat a vorbit cu ei din Scripturi, 3. dovedind și lămurind, că Hristosul trebuia să pătimească și să învie din morți. „Și acest Isus, pe care vi-l vestesc eu”, zicea el, „este Hristosul.” 4. Unii din ei, și o mare mulțime de Greci temători de Dumnezeu, și multe femei de frunte au crezut, și au trecut de partea lui Pavel și a lui Sila. 5. Dar Iudeii care nu crezuseră, de pizmă, au luat cu ei niște oameni fără câpătâi din mulțime, au făcut gloată, și au întărit cetatea. S-au năpustit asupra casei lui Iason, și căutau pe Pavel și pe Sila, ca să-i aducă afară la norod. 6. Fiindcă nu i-au găsit, au târât pe Iason și pe vreo câțiva frați înaintea dregătorilor*

Cum îți explici că grecii temători de Dumnezeu au crezut, iar iudeii, nu?

Ce acuze aduc iudeii la adresa creștinilor? (v. 6-7)
Compară cu 1 Tesaloniceni 1.

Citește Fapte 17:10-14.

Ce au făcut apostolii în urma acestei revolte? (v. 10)

Unde au poposit imediat ce au ajuns în Bereea?

Prin ce erau mai deosebiți iudeii din Bereea decât cei din Tesalonic? (v. 11)

Ce înveți de la iudeii aceștia în legătură cu ascultarea predicilor?

Ce au făcut iudeii din Tesalonic? (v. 13)

Cum îți explici râvna lor?

Cum au acționat Pavel și Sila? (v. 14)

cetății, și strigau: „Oamenii aceștia, care au răscolit lumea, au venit și aici, 7. și Iason i-a găzduit. Ei toți lucrează împotriva poruncilor Cezarului, și spun că este un alt Împărat: Isus.” 8. Prin aceste vorbe, Iudeii au tulburat norodul și pe dregătorii cetății, 9. care au dat drumul lui Iason și celorlalți, numai după ce au căpătat de la ei un zălog.

Expresia “**greci temători de Dumnezeu**” din Fapte 17:4 (în greacă *theosebeis* sau *sebomenoi*, adică “temătorii”) se referă la o categorie de greci prozeliți, adică convertiți la iudaism și la monoteism (compară cu Fapte 2:10; 6:5; 13:43). Aceștia se pare că au acceptat mai ușor Evanghelia predicată de Pavel și nu s-au poticnit de circumcizie, așa cum făceau iudeii din diaspora.

Fapte 17:10 *Frații au trimis îndată, noaptea, pe Pavel și pe Sila la Berea. Când au sosit, au intrat în sinagoga Iudeilor. 11. Iudeii aceștia aveau o inimă mai aleasă decât cei din Tesalonic. Au primit Cuvântul cu toată râvna, și cercetau Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa. 12. Mulți dintre ei și din*

Citește Fapte 17:15-34.

Spre care cetate s-a îndreptat Pavel? (v. 15)

Urmărește itinerarul pe harta de la pagina 20: Filipi, Tesalonic, Berea, Atena...

De ce crezi că a ales Atena?

De ce crezi că îi cheamă urgent pe Sila și Timotei?

Care este starea de spirit a lui Pavel în Atena? (v. 16)

Care erau cele două locuri în care predica Pavel? (v. 17)

Care crezi că era diferența dintre sinagogă și piață?

Ce ar însemna pentru noi astăzi cele două locuri?

Cine se aduna la sinagogă?

Dar în piață?

---

femeile cu vază ale Grecilor, și mulți bărbați au crezut. 13. Dar Iudeii din Tesalonic, când au aflat că Pavel vestea Cuvântul lui Dumnezeu și în Berea, au venit acolo, ca să tulbure și să ațâțe noroadele. 14. Atunci frații au pornit îndată pe Pavel spre mare; Sila și Timotei au rămas în Berea.

“**Piața**” la care se face referire în v. 17 nu era o simplă piață de legume și fructe, ci *agora*, adică “locul de adunare pentru întâlniri publice” (deși se făcea și negustorie). Tot aici se țineau audierile preliminare ale unor cauze sau martori și aveau loc discuții filosofice sau religioase.

Fapte 17:15 *Cei ce însoțeau pe Pavel, l-au dus până la Atena. Apoi s-au întors, cu însărcinarea să ducă lui Sila și lui Timotei porunca să vină cât mai curând la el. 16. Pe când îi aștepta Pavel în Atena, i se întărâta duhul la vederea acestei cetăți pline de idoli. 17. În sinagogă stătea deci de vorbă cu Iudeii și cu oamenii temători de Dumnezeu, iar în piață stătea de vorbă în fiecare zi cu aceia pe care-i întâlnea. 18. Unii din filosofi epicurieni și stoici au intrat în vorbă cu el. Și unii ziceau: „Ce vrea să spună palavragiul acesta?” Alții, când l-au auzit că vestește*

Care era nedumerirea filosofilor față de discursul lui Pavel? (v. 18-20)

Ce i-au cerut?

Cu ce se îndeletniceau atenienii pe vremea lui Pavel? (v. 21)

Crezi că s-a schimbat ceva până astăzi?

Cu ce își începe Pavel discursul din areopag? (v. 22-28)

Cu ce își încheie discursul? (v. 29-31)

De ce crezi că Pavel nu a început direct cu învierea lui Isus, ci cu aprecieri față de religiozitatea lor, cu citate din poezii lor și cu învățături generale despre Dumnezeu Creatorul?

---

pe Isus și învierea, ziceau: „Pare că vestește niște dumnezei străini.” 19. Atunci l-au luat, l-au dus la Areopag, și au zis: „Putem să știm care este această învățătură nouă, pe care o vestești tu? 20. Fiindcă tu ne aduci ceva ciudat la auz. Am vrea dar să știm ce vrea să zică aceasta.” 21. Căci toți Atenienii și străinii, care stăteau în Atena, nu-și petreceau vremea cu nimic altceva decât să spună sau să asculte ceva nou.

Epicurienii erau discipoli ai filosofiei lui Epicur (341-270 î.H.). Ei vedeau lumea ca rezultatul unei mișcări întâmplătoare și a unei combinații de particule atomice. Scopul practic al acestei filosofii era obținerea fericirii prin detașarea senină. Ei considerau că zeii sunt detașați complet de existența umană, că nu intervin în lume și că nu există nicio judecată după moarte. Este ușor de înțeles de ce nu au acceptat mesajul lui Pavel care vorbea despre un Dumnezeu implicat în creație și despre învierea morților și judecata de apoi.

Fapte 17:22 *Pavel a stat în picioare în mijlocul Areopagului, și a zis: „Bărbați Atenieni! În toate privințele vă găsesc foarte religioși. 23. Căci, pe când străbăteam cetatea voastră și mă uitam de aproape la lucrurile la care vă*

Ce înveți de la Pavel despre abordarea oamenilor religioși, dar care nu sunt credincioși lui Isus?

Cum au reacționat filosofii greci când au auzit de învierea morților? (v. 32)

De ce crezi că au reacționat astfel?

Care a fost rezultatul predicării lui Pavel în Atena? (v. 33-34)

Ce a făcut Pavel după acest eveniment? (18:1)

De ce crezi că nu a mai insistat să predice în Atena și a plecat la Corint?

închinăți voi, am descoperit chiar și un altar, pe care este scris: „Unui Dumnezeu necunoscut!” Ei bine, ceea ce voi cinstiți, fără să cunoașteți, aceea vă vestesc eu. 24. Dumnezeu, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul cerului și al pământului, și nu locuiește în temple făcute de mâini. 25. El nu este slujit de mâini omenesti, ca și când ar avea trebuință de ceva, El, care dă tuturor viața, suflarea și toate lucrurile. 26. El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremuri și a pus anumite hotare locuinței lor; 27. ca ei să caute pe Dumnezeu, și să se silească să-L găsească băjbâind, măcar că nu este departe de fiecare din noi. 28. Căci în El avem viața, mișcarea și ființa, după cum au zis și unii din poezii voștri: „Suntem din neamul lui...” 29. Astfel dar, fiindcă suntem de neam din Dumnezeu, nu trebuie să credem că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite cu meșteșugirea și iscusința omului. 30. Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință, și poruncește acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se

Faptele tale

Ce ai învățat din lucrarea lui Pavel desfășurată în Tesalonic?

Ce ai învățat de la iudeii din Bereea în legătură cu ascultarea predicilor și citirea Scripturilor?

Ce îți întărește duhul când umbli prin București? De ce? Ce crezi că trebuie să faci?

Ce înveți din abordarea lui Pavel din Areopag?

Care sunt elementele culturale pe le-ai putea folosi pentru a crea o punte spre cei cărora vrei să le vorbești despre Isus?

Care crezi că sunt filosofii care ne influențează astăzi?

Ce faci dacă filosofii de astăzi te ironizează când le vorbești despre Isus, înviere și judecata de apoi?

---

pocăiască; 31. pentru că a rânduit o zi, în care va judeca lumea după dreptate, prin Omul, pe care L-a rânduit pentru aceasta și despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă netăgăduită prin faptul că L-a înviat din morți...” 32. Când au auzit ei de învierea morților, unii își băteau joc, iar alții au zis: „Asupra acestor lucruri te vom asculta altădată.” 33. Astfel, Pavel a ieșit din mijlocul lor. 34. Totuși unii au trecut de partea lui, și au crezut; între aceștia era Dionisie Areopagitul, o femeie numită Damaris, și alții împreună cu ei.

Areopag (de la *Areios pagos*, adică “dealul lui Ares”, zeul grec al războiului, corespunzător zeului roman Marte) era un mic deal la NV de Acropole în Atena. Dar Areopag se mai referă și la Conciliul de pe Areopag care era cea mai prestigioasă instituție din Atena, datând din vremuri legendare. Deși avea puteri reduse față de cele din vechime, acest conciliu se bucura de un mare prestigiu și avea jurisdicție asupra problemelor de morală și religie. De aceea Pavel, care părea că “vestește niște dumnezei străini”(17:18) a dat socoteală “în mijlocul Areopagului”(17:22)

Lecția 23

Evanghelia e mai puternică decât vrăjitoria și interesul financiar

Versetul de memorat

*Cu atâta putere se răspândea și se
întărea Cuvântul Domnului.*

Fapte 19:20

După înfumurata Atenă, Pavel ajunge în depravatul Corint. Dacă pe atenieni îi fascina iubirea de înțelepciune (filosofia), pe corinteni îi preocupa iubirea de plăceri (hedonismul). Deși Sila și Timotei nu ajunseseră în Atena, Pavel nu mai așteaptă deloc, ci pleacă singur la Corint.

Citește Fapte 18:1-11.

La cine a găzduit Pavel în Corint? (v. 1-2)

Cu ce se ocupau Pavel și Acuila? (v. 3-4)

Ce a făcut Pavel după ce au venit Sila și Timotei? (v. 5)

Ce a făcut când a văzut că iudeii se împotrivesc? (v. 6-7)

De ce crezi că a ales o casă vecină cu sinagoga?

Cine a crezut? (v. 8)

Fapte 18:1 După aceea, Pavel a plecat din Atena, și s-a dus la Corint. 2. Acolo a găsit pe un Iudeu, numit Acuila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, cu nevasta sa Priscila, de oarece Claudiu poruncise ca toți Iudeii să plece din Roma. A venit la ei. 3. Și, fiindcă avea același meșteșug, a rămas la ei, și lucrau: meseria lor era facerea corturilor. 4. Pavel vorbea în sinagogă în fiecare zi de Sabat, și îndupleca pe Iudei și pe Greci. 5. Dar când au venit Sila și Timotei din Macedonia, Pavel s-a de dat în tot ul propovăduirii, și dovedea Iudeilor că Isus este Hristosul. 6. Fiindcă Iudeii i se împotriveau și-l batjocoreau, Pavel și-a scuturat hainele, și le-a zis: „Sângele vostru să cadă asupra capului vostru; eu sunt curat. De acum încolo, mă voi duce la Neamuri.” 7. Și după ce a ieșit de acolo, a intrat în casa unui om temător de Dumnezeu, numit Iust, a cărui casă era vecină cu sinagoga. 8. Dar Crisp, fruntașul sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Și mulți dintre Corinteni, care auziseră pe Pavel, au crezut și ei, și au fost botezați. 9. Noaptea, Domnul a zis lui

De ce crezi că i s-a arătat Domnul într-o vedenie? (v. 9-10)

Ce legătură este între mesajul acesta și decizia lui Pavel de a rămâne în Corint un an și jumătate? (v. 11)

Citește Fapte 18:12-17.

Cum îți explici că pe unde ajungea Pavel cu evanghelia se stârnea împotriva? (v. 12-13)

Mai stârnește astăzi evanghelia aceeași împotriva? De ce?

Cine sunt cei mai deranjați de evanghelie? De ce?

Ce fac autoritățile? (v. 14-17)

Ce face Pavel când vede că autoritățile nu fac ce trebuie?

Ce știi despre biserica din Corint? Corelează cu epistolele lui Pavel, 1 și 2 Corinteni.

Pavel într-o vedenie: „Nu te teme; ci vorbește și nu tăcea, 10. căci Eu sunt cu tine; și nimeni nu va pune mâna pe tine, ca să-ți facă rău: vorbește, fiindcă am mult norod în această cetate.” 11. Aici a rămas un an și șase luni, și învăța printre Corinteni Cuvântul lui Dumnezeu.

Fapte 18:12 *Pe când era Galion cârmuitor al Ahaiei, Iudeii s-au ridicat cu un gând împotriva lui Pavel, l-au dus înaintea scaunului de judecată, 13. și au zis: „Omul acesta ațâță pe oameni să se închine lui Dumnezeu într-un fel care este împotriva Legii.” 14. Pavel voia să înceapă vorba, când Galion a zis Iudeilor: „Dacă ar fi vorba de vreofaptă rea sau de vreo blestemăție, v-aș asculta după cuviință, Iudeilor! 15. Dar dacă este vorba de neînțelegeri asupra unui cuvânt, asupra unor nume și asupra Legii voastre, treaba voastră: eu nu vreau să fiu judecător peste aceste lucruri.” 16. Și i-a alungat de la scaunul de judecată. 17. Atunci au pus toți mâna pe Sosten, fruntașul sinagogii, și-l băteau înaintea scaunului de judecată, fără ca lui Galion să-i pese.*

Citește Fapte 18:18-22.

Unde pleacă Pavel după un an și jumătate petrecut în Corint? (v. 18)

Pe cine a luat cu el din Corint?

De ce nu a stat mai mult în Efes? (v. 19-21)

Unde a ajuns la finalul călătoriei? (v. 22)

De ce n-a rămas mai mult la Ierusalim?

De ce din nou la Antiohia?

Ce înveți din asta despre strategia de misiune a lui Pavel?

Citește Fapte 18:23-28.

De ce nu are Pavel prea mult astâmpăr să stea în Antiohia? Ce îl preocupa? (v. 23)

Cine lucra în Efes până să ajungă Pavel? (v. 24-25)

Care erau calitățile lui Apolo?

Fapte 18:18 *Pavel a mai rămas destul de multă vreme în Corint. În urmă, și-a luat ziua bună de la frați, și a plecat cu corabia spre Siria, împreună cu Priscila și Acuila, după ce și-a tuns capul în Chencrea, căci făcuse o juruință. 19. Au ajuns în Efes; și Pavel a lăsat acolo pe însoțitorii lui. A intrat în sinagogă, și a stat de vorbă cu Iudeii, 20. care l-au rugat să rămână la ei mai multă vreme. El însă n-a voit, 21. ci și-a luat rămas bun de la ei, și a zis: „Trebuie n u m a i d e c â t c a sărbătoarea care vine, s-o fac în Ierusalim. Dacă va voi Dumnezeu, mă voi întoarce iarăși la voi.” Și a plecat din Efes. 22. S-a dat jos din corabie în Cezarea, s-a suit la Ierusalim, și, după ce a urat de bine Bisericii, s-a pogorât în Antiohia.*

Fapte 18:23. *După ce a petrecut câțeva vreme în Antiohia, Pavel a plecat, și a străbătut din loc în loc ținutul Galatiei și Frigiei, întărind pe toți ucenicii. 24. La Efes, a venit un Iudeu numit Apolo, de neam din Alexandria. Omul acesta avea darul vorbirii și era tare în Scripturi. 25. El era învățat în ce privește Calea Domnului, avea un duh înfocat, și vorbea și învăța amănunțit pe*

oameni despre Isus, măcar că nu cunoștea decât botezul lui Ioan. 26. A început a vorbi cu îndrăzneală în sinagogă. Acuila și Priscila, când l-au auzit, l-au luat la ei, și i-au arătat mai cu de-amănuntul Calea lui Dumnezeu. 27. Fiindcă el voia să treacă în Ahaia, frații l-au îmbărbătat să se ducă, și au scris ucenicilor să-l primească bine. Când a ajuns, a ajutat mult, prin harul lui Dumnezeu, pe cei ce crezuseră; 28. căci înfrunța cu putere pe Iudei înaintea norodului, și le dovedea din Scripturi că Isus este Hristosul.

Fapte 19:1 Pe când era Apolo în Corint, Pavel, după ce a trecut prin ținuturile de sus ale Asiei, a ajuns la Efes. Aici a întâlnit pe câțiva ucenici, 2. și le-a zis: „Ați primit voi Duhul Sfânt când ați crezut?” Ei i-au răspuns: „Nici n-am auzit măcar că a fost dat un Duh Sfânt.” 3. Dar cu ce botez ați fost botezați?” le-a zis el. Și ei au răspuns: „Cu botezul lui Ioan.” 4. Atunci Pavel a zis: „Ioan a botezat cu botezul pocăinței, și spunea norodului să creadă în Cel ce venea după el, adică în Isus.” 5. Când au auzit ei aceste vorbe, au fost botezați în Numele Domnului Isus. 6. Când și-a pus Pavel mâinile

---

Cine l-a ucenicizat în credința creștină? (v. 26-28)

Ce înveți de la Apolo în legătură cu Scripturile?

Ce înveți de la Acuila și Priscila din această întâmplare?

Citește Fapte 19:1-7.

De ce crezi că se oprește la Efes? (v. 1) Corelează cu 18:19-21.

De ce crezi că Pavel se ocupă de creștinarea ucenicilor lui Ioan Botezătorul?

Și Apolo și acești ucenici slujeau deși nu aveau revelația completă. După cincizecimea iudeilor, a samaritenilor, a romanilor, urmează cincizecimea ucenicilor lui Ioan.

Crezi că ucenicii lui Ioan erau creștini? Argumentează?

Citește Fapte 19:8-12.

Care este strategia de lucrare a lui Pavel în Efes? (v. 8-9)

Unde a mai aplicat-o?

Ce asemănare vezi între lucrarea lui din Corint și cea din Efes?

Pe lângă predicarea Cuvântului și învățătura, cum mai lucra Dumnezeu prin Pavel? (v. 10-12)

Ce îl preocupa pe Pavel, minunile sau predicarea evangheliei. Argumentează cu alte texte biblice.

Adesea originalul naște falsuri.

Citește Fapte 19:13-20.

Ce au încercat să facă exorciștii iudei?

De ce crezi că n-au reușit?

---

peste ei, Duhul Sfânt S-a pogorât peste ei, și vorbeau în alte limbi, și proroceau. 7. Erau cam doisprezece bărbați de toți.

Fapte 19:8 *În urmă, Pavel a intrat în sinagogă, unde vorbea cu îndrăzneală. Timp de trei luni a vorbit cu ei despre lucrurile privitoare la Împărăția lui Dumnezeu, și căuta să înduplece pe cei ce-l ascultau. 9. Dar, fiindcă unii rămâneau împietriți și necredincioși, și vorbeau de rău Calea Domnului înaintea norodului, Pavel a plecat de la ei, a despărțit pe ucenici de ei, și a învățat în fiecare zi pe norod în școala unuia numit Tiran. 10. Lucrul acesta a ținut doi ani, așa că toți cei ce locuiau în Asia, Iudei și Greci, au auzit Cuvântul Domnului. 11. Și Dumnezeu făcea minuni nemaipomenite prin mâinile lui Pavel; 12. până acolo că peste cei bolnavi se puneau basmale sau șorțuri, care fuseseră atinse de trupul lui, și-i lăseau bolile, și ieșeau afară din ei duhurile rele.*

Fapte 19:13 *Niște exorciști Iudei, care umblau din loc în loc, au încercat să cheme Numele Domnului Isus*

Care era diferența dintre ei și Pavel?

Care a fost impactul evangheliei asupra vrăjitoriei?

Ce subliniază Luca în rezumatul din v. 20?

Ce asemănări și deosebiri vezi comparându-l cu celelalte rezumate.

A cincea parte a cărții se încheie cu victoria Cuvântului asupra filosofiei grecești, religiei iudaice și amăgirii vrăjitorești.

Faptele tale

Preocupat de răspândirea Evangheliei, Pavel pornește în trei călătorii misionare, se expune pericolelor de tot felul, se luptă și cu iudeii și cu păgânii. Tu ce faci ca urmare a interesului pentru răspândirea Evangheliei?

Ce ai învățat despre puterea Evangheliei și puterea vrăjitoriei?

Ce ai învățat practic despre interesul financiar și predicarea Evangheliei?

*peste cei ce aveau duhuri rele, zicând: „Vă jur pe Isus, pe care-L propovăduiește Pavel, să ieșiți afară!” 14. Cei ce făceau lucrul acesta, erau șapte feciori ai lui Sceva, un preot Iudeu din cei mai de seamă. 15. Duhul cel rău le-a răspuns: „Pe Isus Îl cunosc, și pe Pavel îl știu; dar voi, cine sunteți?” 16. Și omul, în care era duhul cel rău, a sărit asupra lor, i-a biruit pe amândoi, și i-a schingiuit în așa fel, că au fugit goi și răniți din casa aceea. 17. Lucrul acesta a fost cunoscut de toți Iudeii, de toți Grecii care locuiau în Efes, și i-a apucat frica pe toți: și Numele Domnului Isus era proslăvit. 18. Mulți din cei ce crezuseră, veneau să mărturisească și să spună ce făcuseră. 19. Și unii din cei ce făcuseră vrăjitorii, și-au adus cărțile, și le-au ars, înaintea tuturor: prețul lor s-a socotit la cincizeci de mii de arginți. 20. **Cu atâta putere se răspândea și se întărea Cuvântul Domnului.***

A treia călătorie misionară a lui Pavel

